

ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

ਅ

ਅਬਰਾਮ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਸਤਿਕਾਯੋਗ ਪਿਤਾ।”
ਅਦੋਮ ਇਹ ਪਰਤੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਦੱਖਣ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਸੀ।

ਅਸ਼੍ਰਾਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਨਾਨੀ ਦੇਵੀ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੌਚਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਏਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਬਾਅਲ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਸੀ।

ਅਰਾਮ ਨਹਰਾਇਮ-ਤਿਗ੍ਰਿਸ ਅਤੇ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਤਰੀ ਸਿਰਿਆ ਵਿਚਲਾ ਇਲਾਕਾ।

ਅਲੀਜ਼ਾ ਏਲੀਯਾਹ ਦਾ ਸੇਵਕ ਸੀ-ਮੁਲਅਰਥ, “ਅਲੀਜ਼ਾ ਨੇ ਏਲੀਯਾਹ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾਇਆ।

ਅਸ਼ਕਲੋਨ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ।

ਅਨਾਥ ਜੰਗ ਦੀ ਕਾਨਾਨੀ ਦੇਵੀ। ਇੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਸ਼ਮਗਾਰ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ, “ਮਹਾਨ ਸਿਪਾਹੀ ਸ਼ਮਗਰ” ਜਾਂ “ਅਨਾਥ ਨਗਰ ਤੋਂ ਸ਼ਮਗਰ” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸਤਾਰੇਬ ਕਾਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੌਚਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਝੂਠੀ ਦੇਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੁਆਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਜੰਗ ਦੀ ਦੇਵੀ ਸੀ।

ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਅੰਦਰਲਾ ਕਮਰਾ ਜਿੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦਾ ਸੰਦੂਕ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ “ਪਵਿੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰਾ।” ਇਹ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜਿਉਂਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅੰਦਰਲਾ ਕਮਰਾ ਮੁਲਅਰਥ, “ਬਾਅਲ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ।”

ਅਕੋਰ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮੁਸੀਬਤ।”

ਅਕਾਸ਼ੀਆ ਜਾਂ, “ਸ਼ਿੱਟੀਮ”, ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਇੱਕ ਨਗਰ।

ਅਜ਼ਾਜ਼ੇਲ ਜਾਂ, “ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ।” ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਨਾਮ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬੱਕਰਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ “ਲੈ ਜਾਂਦਾ” ਸੀ।

ਅਸ਼ੇਰ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਅਸੀਸਮਈ” ਜਾਂ “ਬੁਸਾ।”

ਅਬੀਬ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਬਲੀਆਂ।” ਇਹ ਯਹੂਦੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਹੀਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਸਾਨ ਵੀ ਕਹਾਉਂਦਾ। ਇਹ ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੈ।

ਅਸ਼ੇਰਾਹ ਦੇ ਥੰਮ ਦੇਵੀ ਅਸ਼ੇਰਾਹ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਥੰਮ। ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤੇ ਥੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ’ਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਅਮੰਸਿਆ ਹੀਬਰੂ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ। ਇਸ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪੂਜਾ ਲਈ ਖਾਸ ਸੰਗ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਅਨਾਕੀ ਇਹ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੜਾਕੂ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਨ।

ਅਨਾਕੀ ਅਨਾਕ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੜਾਕੂ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਰਿਵਾਰ।

ਅਬੀਬ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਜਾਂ, “ਬਸੰਤ ਦਾ ਮਹੀਨਾ” ਭਾਵ, ਨਿਸਾਨ। ਇਹ ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹੈ।

ਅਲੀਅਜ਼ਰ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮੇਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ” ਮਦਦ ਕਰਦਾ।

ਅਬੀਬ “ਬਸੰਤ।” ਇਹ ਨਿਸਾਨ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯਹੂਦੀ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਹੀਨਾ।

ਅਫ਼ਰਾਈਮ ਇਹ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ “ਦੂਹਰਾ ਭਰੋਸੇਮੰਦ” ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਅੱਲੋਨ ਬਕੂਬ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਬਲੂਤ ਦਾ ਰੁੱਖ।”

ਅਬਰਾਹਮ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮਹਾਨ ਪਿਤਾ” ਜਾਂ “ਅਨੇਕਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ”।

ਅਗਰਤ ਜਾਂ, “ਉਗਾਰਤੂ” ਪੂਰਬੀ ਤੁਰਕੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਲਾਕਾ।

ਅਸੋਰ ਇਹ “ਖੁਸ਼” ਜਾਂ “ਅਸੀਸਮਈ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਅੱਕ ਦੀ ਫੰਬੀ ਛੋਟੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਘਾਹ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਹਵਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਡਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉੱਖੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਦੋਮ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਲਾਲ।”

ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਮਰਾ ਜਿੱਥੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਕ ਸੀ।

ਅਰਾਮੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਿਰੀਯਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ। ਇਥੋਂ ਇਹ ਅਬਰਾਹਮ, ਇਸਹਾਕ ਜਾਂ ਸੰਭਵਤਾ ਯਾਕੂਬ (ਇਸਰਾਏਲ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਨਾਕੀ ਲੋਕ ਅਨਾਕ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾ। ਉਹ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੜਾਕੂ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਰਿਵਾਰ ਸਨ। ਗਿਣਤੀ 13:33

ਅਬਦੇਨ ਜਾਂ, “ਏਬਰੋਨਾ।”

ਅਰੂਮਾਹ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ, “ਗੁਪਤ ਤੌਰ ਤੇ” ਜਾਂ “ਤੌਰਮਾਹ ਵਿੱਚ”, ਜਿਸ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਅਬੀਮਲਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵਜੋਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਸੰਭਵਤਾ ਇਹ ਸੋਚੇਮ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਅੱਠ ਮਾਈਲ ਸੀ।

ਅਰਾਮੀ ਬਾਬਲ ਸਲਤਨਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ।

ਅੰਮੇਨ ਤੋਂ ਰੱਬਾਹ ਅੰਮੇਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸ਼ਹਿਰ।

ਅਮੋਰੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ। ਇਹ ਉਹੀ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭੈਡੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਮੂਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅਦੋਮ ਦੱਖਣ ਪੂਰਬੀ ਯਹੂਦਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੇਸ਼। ਅਦੋਮ ਦੇ ਲੋਕ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਜੁੜਵਾਂ ਭਰਾ, ਏਸਾਓ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ।

ਅਕਾਸ਼ ਦੀ ਰਾਣੀ ਸੰਭਵਤਾ ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਦੇਵੀ। ਉਹ ਕਾਮ ਅਤੇ ਜੰਗ ਦੀ ਦੇਵੀ ਸੀ। ਮਸਾਪੋਤਾਮੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਸੁੱਕਰ ਗ੍ਰਹਿ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਰੇ ਵਾਂਗ ਦਿਸਦਾ ਹੈ।

ਆ

ਆਦਮ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ “ਆਦਮੀ” ਜਾਂ “ਲੋਕ।”

ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ “ਧਰਤੀ” ਜਾਂ “ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ” ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਆਈ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਖੰਡਰ।”

ਆਰਾਮ ਦੇ ਖਾਸ ਦਿਨ ਜਾਂ, “ਸਬਤ।” ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਸਨੀਵਾਰ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਜ, ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਖਾਸ ਦਿਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਆਦਮੀ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਆਦਮੀ”, “ਲੋਕ”, ਜਾਂ “ਆਦਮ”, ਦਾ ਨਾਂ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ “ਧਰਤੀ” ਜਾਂ “ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ” ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਆਹਾਜ਼ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ। ਉਸਨੇ 735-727 B.C ਤੱਕ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਵਰਾ ਇਹ “ਜੁਬਲੀ” ਵੀ ਕਹਾਉਂਦਾ। ਹਰ ਪੱਜਾਹੀਂ ਸਾਲੀਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਜਮੀਨ ਵੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਅਸਲੀ ਮਾਲਕ ਸਨ।

ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਪਾੜ੍ਹੋ, ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਨਹੀਂ ਲੋਕੀਂ ਆਪਣੀ ਉਦਾਸੀ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾੜ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਇਥੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਬਦ ਕਰਨੀਆਂ ਤੇ ਦੁਖੀ ਹੋਣ।

ਆਵੇਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ “ਛੁਰਸਤ ਦੀ ਵਾਦੀ” ਜਾਂ “ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਖਾਲੀ ਵਾਦੀ” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇ

ਇਥੋਪੀਆ ਜਾਂ, “ਕੁਸ਼” ਲਾਲ ਸਾਗਰ ਕੋਲ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੇਸ਼।

ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜਾਂ, “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ “ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲਈ ਲੜਦਾ”, “ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਲੜਦਾ”, ਜਾਂ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲੜਦਾ” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਮੂਲਅਰਥ, “ਤੇਰੀ ਚਮੜੀ ਅਤੇ ਖੂਨ।”

ਇਸ਼ਮਾਏਲ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸੁਣਦਾ।”

ਇਸਹਾਕ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਉਹ ਹੱਸਦਾ।”

ਇਸਰਾਏਲ ਇਥੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 100 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਸੂਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ, “ਸਿੱਟੇ ਚੁਣਨਾ।” ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਅਨਾਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਬਚੇ ਹੋਏ ਅਨਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਿੱਟੇ ਚੁਣਨਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਫਰਾਈਮ ਯੂਸਫ਼ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਇਫਰਾਈਮ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਥੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਰਥ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਨਾਮ ਬਣਿਆ ਹੈ।

ਇਮੇਨੂਏਲ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ।”

ੳ

ਉਰੀਮ ਅਤੇ ਬੁੰਮੀਮ ਜਾਜਕ ਦੁਆਰਾ ਸੁਆਲਾਂ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜਾਨਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਸੰਭਵਤਾ ਗੁਣਿਆਂ — ਪੱਥਰਾਂ, ਸੋਟੀਆਂ ਜਾਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵਰਗੇ ਸਨ ਜੋ ਗੁਣਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸੁੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਉਰੀਮ ਜਾਜਕ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੈਣ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅੱਗੇ ਪੱਥਰ ਦੇ ਗੀਟੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਜਵਾਬ ਲੈਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਉਰੀਮ ਅਤੇ ਬੁੰਮੀਮ ਖਾਸ ਪੱਥਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸੀਨੇ ਬੰਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਨਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਾਸੋਂ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜਾਂ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਥਾਵਾਂ। ਆਮ ਥੌਰ ਤੇ ਇਹ ਥਾਵਾਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਖਾਸ ਥਾਵਾਂ ਜਿਥੋਂ ਲੋਕ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅਕਸਰ ਇਹ ਥਾਵਾਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਾਦੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਨ।

ਉਰੀਮ ਜਾਜਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਲੈਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਦੇ ਸਨ। ਗਿਣਤੀ 27:20-22.

ਉੱਜੀਯਾਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ। ਉਸਨੇ 767-740 B.C ਤੱਕ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ।

ਉਹ ਮੂਰਖ ਹਨ ਮੂਲਅਰਥ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਚ ਆਤਮੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬਾਈਬਲ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਕਦਾ ਹੈ “ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।”

ਉੱਤਰ ਇਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਕੌਮ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਆ ਰਹੀ ਉੱਤੇ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਲ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਾੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੁੱਕਰਾਂ ਯਹੂਦੀ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਟਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਬੀ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਉੱਪਰ ਫਲ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ।

ੴ

ਓਨੇਕਸ ਨੀਲੀਆਂ ਜਾਂ ਭੂਰੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪਰਤਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ।

ਓਬੇਦ ਅਦੋਮ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਓਬੇਦ ਅਦੋਮ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਨੇਮ ਦਾ ਸੰਦੂਕ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ੳ

ਏਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲਈ ਇੱਕ ਹਿਬੂ ਨਾਮ।

ਏਨ ਹੱਕੋਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਝਰਨਾ।”

ਏਲ ਬੇਰੀਬ ਇਸ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ।”

ਏਫੋਦ ਇੱਕ ਖਾਸ ਚੋਲਾ ਜੋ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਨਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਜਾਜਕ ਜਾਂ ਜਾਜਕ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਸੀ। ਕੁਚ 28:6-14.

ਏਸ਼ਕੋਲ ਇਹ ਨਾਮ ਹਿਬੂ ਸ਼ਬਦ “ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁੱਛਾ” ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਏਸਾਓ ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਜੁੜਵਾਂ ਭਰਾ। ਪਰ ਇਥੋਂ ਅਰਥ ਅਦੋਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਲੋਕ ਏਸਾਓ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ।

ਸ

ਸੇਥ ਇਹ ਹਿਬੂ ਸ਼ਬਦ “ਦੇਣਾ” ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਸਰਾਈ ਇੱਕ ਨਾਮ, ਸੰਭਵਤਾ ਅਰਾਮੀ, ਅਰਥ
“ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ।”

ਸਈਰ ਅਦੋਮ ਦੀ ਧਰਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋ ਰਨਾਮ।
ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਪ ਮੂਲਅਰਥ, “ਪਵਿੱਤਰ ਸੈਕਲ”, ਡੇਰੇ ਜਾਂ
ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮਾਪ ਦਾ
ਸਰਕਾਰੀ ਆਧਾਰ।”

ਸਾਮਰਿਯਾ ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੀ
— ਅਰਾਮ ਦਾ ਦੁਸ਼ਟਾਂ।

ਸੁਕੋਬ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਨਗਰ।
ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਆਰਜ਼ੀ ਡੇਰੇ।”

ਸਾਗਾਹ “ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ” ਅਰਥ ਇੱਕ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ।”

ਸਿਮਉਨ ਇਹ “ਸਾਬ” “ਇੱਕਸਾਬ ਜੁੜਨਾ” ਜਾਂ
“ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਉਣਾ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਿੰਗ ਇਹ ਮਹਾਨ ਤਾਕਤ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ
ਸਨ।

ਸਾਫ਼ ਜਾਨਵਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ
ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਲੀ ਲਈ ਇਸਤੇਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ
ਸਕਦਾ।

ਸੁਰਖਿਆ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼ਹਿਰ ਜਿਥੋਂ ਇੱਕ
ਇਸਰਾਏਲੀ ਭੱਜਕੇ ਕ੍ਰੀਪਿਤ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰਖਿਅਤ
ਹੋ ਸਕੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਅਚਨਚੇਤ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।
ਯਹੋਸ਼ੂਆ 20:2-9.

ਸ਼ੇਸ਼ਬੱਸਰ ਸੰਭਵਤਾ ਇਹ ਜ਼ਰਾਬੱਬੁਲ ਨਾਮੀ ਆਦਮੀ ਹੈ,
ਜਿਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਅਜਨਬੀ”,
ਜਾਂ “ਉਸਨੇ ਬਾਬਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।” ਸ਼ੇਸ਼ਬੱਸਰ ਸੰਭਵਤਾ
ਉਸਦਾ ਅਰਾਮੀ ਨਾਮ ਹੈ।

ਸਾਕੀਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕੰਮ। ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਦੀ ਮੈਅ ਦਾ ਸ੍ਰਾਵ ਵੇਖਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਇਹ ਪ੍ਰੱਪਕ
ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
ਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਸਬੀਨ ਲੋਕ ਮੂਲਅਰਥ, ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ
ਟੋਲਾ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਸਨ।

ਸਿਰਯੋਨ ਜਾਂ “ਪਰਬਤ ਹਰਮੋਨ”

ਸੀਯੋਨ ਪਰਬਤਾਂ ਦਾ ਦੱਖਣ ਪੂਰਬੀ ਹਿੱਸਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ

ਯਰੂਸ਼ਾਲਾਮ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਯਰੂਸ਼ਾਲਾਮ ਵਿੱਚ
ਰਹਿੰਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੱਤ ਬੰਮ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ
ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਕਮਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਤ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ
ਲਈ ਸੱਤ ਬੰਮ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ
ਸਿਆਣਪ ਕੋਲ ਠੋਸ ਘਰ ਸੀ।

ਸਦੂਮ, ਅਮੂਰਾਹ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ
ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਦੁਸ਼ਟ ਸਨ।

ਸਬਤ ਸਨੀਚਰਵਾਰ, ਯਹੁਦੀਆਂ ਲਈ ਆਰਾਮ ਦਾ ਅਤੇ
ਉਪਾਸਨਾ ਦਾ ਖਾਸ ਦਿਨ।

ਸੀਯੋਨ ਦੀ ਧੀ ਯਰੂਸ਼ਾਲਾਮ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਇੱਕ ਨਾਮ।

ਸਾਮਰਿਯਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤਰੀ ਦਸ-ਪਰਿਵਾਰ
ਸਮੂਹ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ। ਇਥੋਂ ਅਕਸਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ
ਉੱਤਰੀ ਰਾਜ ਹੀ ਹੈ।

ਸਰਫ਼ ਡਾਰਿਸ਼ਤੇ ਖਾਸ ਦੂਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ
ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕਾਂ ਵਾਂਗ ਵਰਤਦਾ ਸੀ। ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ
ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਚਮਕੀਲੇ ਸਨ।

ਸ

ਸੈਕਲ ਇੱਕ ਸੈਕਲ ਇੱਕ ਏਫਾਹ ਦਾ 2/5 ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਬਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਦੱਖਣ 'ਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਥੋਂ
ਅੱਜ ਸਉਦੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਸ਼ਬਾ ਦਾ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ
'ਚ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰ ਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਸੀ।

ਸ਼ਿਹੋਰ ਦਰਿਆ ਸੰਭਵਤਾ ਨੀਲ ਦਰਿਆ ਦੀਆਂ ਪੂਰਬੀ
ਟਹਿਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ।

ਸ਼ੇਸ਼ਈ, ਅਗੀਮਨ, ਤਲਮਈ ਅਨਾਕ ਨਾਮੀ ਆਦਮੀ ਦੇ
ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ। ਉਹ ਦੌੜ ਸਨ। ਗਿਣਤੀ 13:22.

ਸ਼ੇਰੇਮ ਦਾ ਬੁਰਜ ਸੰਭਵਤਾ ਇਹ ਸ਼ੇਰੇਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ
ਸਥਾਨ ਸੀ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ
ਸੀ।

ਸ਼ਿਉਲ ਇਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਥੋਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਬਰ, ਪਰ ਇਸ
ਦਾ ਅਰਥ ਜਿਥੋਂ ਸਾਡੇ ਆਤਮੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਲ ਜਾਂ, “ਇੱਕ ਔਸ ਦਾ 2/5.

ਸ਼ੇਸ਼ਾਕ “ਬਾਬਲ” ਨਾਮ ਲਿਖਣ ਦਾ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕਾ।
ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, “ਜਿਹੜੀ
ਕੌਮ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।”

ਹ

ਹਮੇਰ ਤੋਂ ਆਦਮੀ ਇਹ ਸ਼ੇਚੇਮ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਜਨਮੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਤਪਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਹਮੇਰ ਸ਼ੇਚੇਮ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ।

ਹੋਸ਼ਾਅ ਜਾਂ “ਯਹੋਸ਼ੁਆ”

ਹੱਵਾਹ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ “ਜੀਵਨ” ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਹੋਰਮਹ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋਇਆ” ਜਾਂ “ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸੁਗਾਤ।”

ਹੋਮਰ ਇੱਕ ਸੁੱਕਾ ਮਾਪ ਤਕਰੀਬਨ 6 ਬੁਸ਼ਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ।

ਹਾਰਨੇਟ ਭਿੰਡ ਜਾਂ ਮੱਖੀ ਵਰਗਾ ਡੰਗਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਜੀਵ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਹਾਰਨੇਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਦੂਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਿਬਰੂ ਜਾਂ, “ਇਸਰਾਏਲੀ।”

ਹਿਬਰੂ ਜਾਂ, “ਇਸਰਾਏਲੀ।” ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਭਾਵ “ਏਬਦ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ” ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ “ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਦੇ ਲੋਕ।”

ਹੋਜ਼ਕੀਯਾਹ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ। ਉਸਨੇ 727-687 B.C ਤੱਕ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ।

ਹਵਾ ਇਹ “ਸਾਹ” ਜਾਂ “ਆਤਮਾ” ਵੀ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਹੋਮਨਾਹ ਇਹ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਭੀੜ।”

ਕ

ਕਰੂਬੀ ਫਾਰਿਸਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਖਾਸ ਦੂਤ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੇਮ ਵਾਲੇ ਸੰਦੂਕ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਨ।

ਕਰੇਬੀ ਜਾਂ, “ਕਰੀਟ ਦੇ ਲੋਕ।” ਸੰਭਵਤਾ ਇਹ ਫਲਿਸਤੀ ਹਨ, ਪਰ ਦਾਊਦ ਦੇ ਕੁਝ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਸਿਪਾਹੀ ਕਰੇਬੀ ਸਨ।

ਕੋੜ੍ਹ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਫੁੱਦੀ, ਖੁੱਭ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਦਾ ਬੁਰਾ ਰੋਗ, ਸਿਰਫ ਰੋਗ ਨੂੰ ਆਸੀਂ ਕੋੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ।

ਕਮੋਸ਼ ਕਮੋਸ਼ ਮੌਆਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਸੀ।

ਕਾਇਨ ਇਹ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ “ਬਨਾਊਣਾ” ਜਾਂ “ਮਿਲਣਾ” ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਕਿਨਰਥ ਗਲੀਲੀ ਸਮੁੰਦਰ ਲਾਗੇ ਦਾ ਇਲਾਕਾ।

ਕਈ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਮੂਲਅਰਥ, “ਦੱਧ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਦ ਨਾਲ ਵਹਿਦੀ ਇੱਕ ਧਰਤੀ।”

ਕਰੇਬੀ ਅਤੇ ਪਲੇਬੀ ਇਹ ਦਾਊਦ ਦੇ ਖਾਸ ਅੰਗ ਰੱਖਿਅਕ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਰਾਮੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚ “ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੇ।” ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਸਕਦਾ। ਕਿ ਇਹ ਆਦਮੀ ਖਾਸਕਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਤੀਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਲੋਲਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਨ।

ਕਾਬੂਲ ਹੀਬਰੂ ਵਿੱਚ ਕਾਬੂਲ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਬੇਕਾਰ।

ਕਰਮਲ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗ।” ਇਸ ਨਾਮ ਤੋਂ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਬਤ ਹੈ।

ਕਾਬਲ ਇਹ ਨਾਮ ਹਿਬਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ “ਨਿਕੰਮੇ” ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਕਮੋਸ਼ ਮੌਆਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੇਵਤਾ।

ਕਿਪਰਸ ਮੂਲਅਰਥ, “ਏਲੀਜ਼ਾਹ।” ਇਹ ਏਨਕੋਮੀ, ਕਿਪਰਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਹ ਯੁਨਾਨੀ ਟਾਪੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕਾਨਾਨ ਹਾਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ! ਕਾਨਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਫਲਿਸਤੀ, ਲਬਾਨੋਨ ਅਤੇ ਸਿਰੀਯਾ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਟ ਦੇ ਲਾਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਹ ਧਰਤੀ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਕਮੋਸ਼ ਮੌਆਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੇਵਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਮਿਲਕੋਮ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਸੀ।

ਖ

ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਗਾਤ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਸੁਗਾਤਾਂ) ਸਿਰਫ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਹੋਰ ਕਾਸੇ

ਖਾਸ ਫੁੱਲ ਜਾਂ, “ਮੈਂਡਰੇਕਸ” ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਿਆਰ ਦਾ ਪੌਦਾ।” ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਪੌਦੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ 'ਚ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਖਦ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ, ਧਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਜੁਖਲੀ ਵਰੋਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਖਾਸ ਸਭਾਵਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਚੰਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਕਈ ਯਹੂਦੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਸਭਾਵਾਂ ਨਵੇਂ ਚੰਦ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਚੰਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਖੋਜਿਆਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖਾਸ ਅੰਗ ਕਟਵਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਕਰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਅਫਸਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਖਾਸ ਤੇਲ ਜਾਂ, “ਅਤਰ।” ਹੋ ਸਕਦਾ ਇਹ ਤੇਲ ਜਾਜਕਾਂ, ਨਥੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸਹ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਕੁਚ. 30:22-38.

ਖਾਸ ਦਿਨ : ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦਿਨ ਉਪਾਸਨਾ ਦੇ ਖਾਸ ਦਿਨ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਸੰਗਤ ਦਾ ਭੋਜਨ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਗ

ਗਾਦ ਇਹ “ਸੁਭਾਗਾ” ਜਾਂ “ਕਿਸਮਤ ਵਾਲਾ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਗਿਬੀਬ ਹਰਾਲੇਬ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਸੁਨਤ ਦੀ ਪਹਾੜੀ।”

ਗਥ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਪਾਨੀ ਸ਼ਹਿਰ।

ਗਿਲਗਾਲ ਇਹ ਨਾਮ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ “ਰੋੜ੍ਹ ਦੇਣ” ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।”

ਗਥ ਦਾ ਓਥੇਦ ਅਦੋਮ ਲੇਵੀ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਯਹੂਦਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਗੁਣੇ ਸੋਟੀਆਂ, ਪੱਥਰ ਜਾਂ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਣੀਆਂ ਵਾਂਗ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਗਿੱਦੜ ਕੁਝੇ ਵਰਗਾ, ਇੱਕ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ। ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਸਿਰਫ਼ ਓਥੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਗਾਦ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪਾਸੇ ਤੇ, ਅੰਮੋਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਗੇ ਸੀ।

ਗੋਮਰ ਮੂਲਅਰਥ, “ਇੱਕ ਔਰਤ।”

ਗਿਲਗਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚਲਾ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ। ਲੋਕ ਓਥੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਗਿੱਬੀਬ, ਰਾਮਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਾਲ ਯਹੂਦਾਹ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ।

ਗੁਸੇ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੋਜਨਾਂ ਨੂੰ “ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ” ਆਖਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਏਜੇਕੀਏਲ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਕੇ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੋਜਨਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਸੇ ਹੀ ਕੀਤਾ।

ਘ

ਘਰ ਸੰਭਵਤਾ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਮਹਿਲ ਜਾਂ ਮੰਦਰ।

ਚ

ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੋਗ ਮੂਲਅਰਥ, “ਕੋੜ੍ਹ” ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਰੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਚੁਰਮਤਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਕਾਂ ਲਾਗੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੁਲ੍ਹਾ ਇਲਾਕਾ। ਯਾਤਰੀ ਅਕਸਰ ਓਥੇ ਡੇਰਾ ਲਾਉਂਦੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਗਰ ਨੂੰ ਅਉਂਦੇ ਸਨ।

ਚਮੜੀ ਲਈ ਚਮੜੀ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦਰਦ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚਾਲਡੀਨ ਲੋਕ ਬਾਬਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ। ਬਾਬਲ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਸੀ। ਚਾਲਡੀਨ ਸਿੱਖਿਅਤ ਲੋਕ ਸਨ — ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨ, ਇਤਿਹਾਸ, ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਛੜ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਦੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖਕੇ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਪਰੇਗਾ।

ਛ

ਛੱਤ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ, ਛੱਤਾਂ ਪੱਧਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਕਮਰੇ ਵਾਂਗ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਛੁੱਟੀ ਸੰਭਵਤਾ ਇਹ ਪਸਹ ਸੀ।

ਜ

ਜਗਵੇਦੀ ਪੱਥਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮੇਜ਼ ਹੋਮ ਬਲੀਆਂ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ।

**ਜਗਵੇਦੀ ਬਲੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ
ਮੇਜ ਜਾਂ ਉੱਠੀ ਹੋਈ ਜਗਾ।
ਜੁਬਲੀ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸਿੰਗ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਜੇ ਇਸ ਵਕਤ ਵਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।**

**ਜਾਦੂਗਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਦੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦ
ਰੂਹਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਜਕੀਨ ਹਿਬਰੂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਇਦ ਜਕੀਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ,
“ਉਹ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਦਾ।”
ਜਗੇਵੇਦੀ ਦੇ ਸਿੰਝ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਖੂੰਜ।
ਜੀਵਨ ਦਾ ਰੁੱਖ ਉਹ ਰੁੱਖ ਜਿਸ ਦੇ ਫਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ
ਜਿਉਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।**

**ਜੋਥਾਮ ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ। ਉਸਨੇ 740-735
B.C ਤੱਕ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ।**

**ਜਿਹੜੇ ਜਾਜਕ ਅਨਾਥੋਬ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਇਹ
ਜਾਜਕ ਸੰਭਵਤਾ ਜਾਜਕ ਅਬਯਾਬਾਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ
ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਨ। ਅਬਯਾਬਾਰ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿੱਚ ਪਰਧਾਨ
ਜਾਜਕ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦਾਉਂਦ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਉਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਅਨਾਥੋਬ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਜਜ਼ਨੀਯਾਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਰਕਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੁਖੀਆ
ਸੀ।
ਜੇਜ਼ਰੀਲ ਹਿਬਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ
“ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਬੀਜ ਬੀਜੇਗਾ।”**

ਜ

**ਜਮੀਨ ਜਾਂ, “ਸ਼ਿਉਲ, ਮੌਤ ਦਾ ਸਥਾਨ।”
ਜਬੁਲੂਨ ਇਹ “ਉਸਤਤ” ਜਾਂ “ਵਡਿਆਈ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ
ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।
ਜੂਫਾ ਵਧੀਆ ਟਹਿਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ
ਪੌਦਾ ਜੋ ਸਫ਼ਾਈ ਦੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ’ਚ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਲਹੂ
ਛਿੜਕਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।
ਜ਼ਿਮਰੀ ਜ਼ਿਮਰੀ ਹੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਬਹੁਤ
ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਤਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਏਲਾਹ ਅਤੇ ਬਾਅਸ਼ਾ
ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। । ਰਾਜਿਆਂ 16:8-12.
ਜੂਫਾ ਤਿੰਨ ਛੁੱਟ ਲੰਬੇ ਤਣਿਆਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪੌਦਾ। ਪੱਤੇ
ਅਤੇ ਟਹਿਣੀਆਂ ਵਾਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ
ਉਹ ਬੁਰਸ਼ ਵਾਂਗ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।
ਜਰਹ ਇਹ ਨਾਮ “ਚਾਨਣਮਈ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ
ਹੈ।**

ਟ
ਟੋਲੇ ਜਾਂ, “ਵੰਡਾਂ” ਇਹ ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਰਾਏਲ ਇੱਕ ਸੈਨਾ ਵਾਂਗ ਸੰਗਠਿਤ ਸੀ।

ਤ
ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ ਵਾਢੀਆਂ ਦਾ ਸੁਕਰਾਨਾ ਕਰਨ ਲਈ
ਸੱਤਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਪਰਬ। ਇਹ “ਸੂਕੋਬ “ ਜਾਂ
“ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਪਰਬ” ਵੀ ਅਖਵਾਉਂਦਾ। ਇਹ ਸੱਤਾਂ
ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਚ
ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੂਲਅਰਥ, “ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ।”
ਚੱਟਾਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਾਂ ਕਿ ਉਹ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਤਕੜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ।

ਤ
ਤੀਹ ਨਾਇਕ ਇਹ ਆਦਮੀ ਦਾਉਂਦ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਹਾਦੁਰ
ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਟੋਲਾ ਸੀ।
ਤਰਸ਼ੀਸ਼ ਸੰਭਵਤਾ ਇਹ ਸਪੇਨ ਵਿਚਲਾ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ
ਹੈ। ਇਹ ਯੂਨਾਹ ਦੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਜਿੰਨਾ ਪੱਛਮ ਜਿੰਨਾ
ਦੂਰ ਸੀ। ਨੀਨਵਾਹ ਇਸਤਰਾਏਲ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਸੀ।
ਤੇਮਾਨ ਇਹ ਨਗਰ ਅਦੋਮ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਬ
ਬਾਲ ਬੇਰੀਬ ਇਸ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ
“ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਯਹੋਵਾਹ।”

ਬਾਲ ਕਾਨਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਝੂਠਾ
ਦੇਵਤਾ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਹਨੂੰਰੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ
ਵੀ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪਰਤੀ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਫਸਲ ਪੈਦਾ
ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਬੋਕੀਮ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੋਣਾ।”
ਦ

ਦਾਨ ਇਹ “ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ” ਜਾਂ “ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ”
ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।
ਦਾਨ ਤੋਂ ਬਏਰਸ਼ਥਾ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇਸਤਰਾਏਲ ਦੀ
ਪੂਰੀ ਕੌਮ, ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਦੱਖਣ। ਦਾਨ ਇਸਤਰਾਏਲ ਦੇ
ਉੱਤਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਬਏਰਸ਼ਥਾ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ
ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਦਾਸੀ ਜਾਂ, “ਰਖੈਲ”, ਇੱਕ ਦਾਸੀ ਜੋ ਕਸੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਦਾਗੋਨ ਕਾਨਾਨੀ ਲੋਕ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਸਲ ਦੀ ਚੰਗੀ ਵਾਢੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੰਭਵਤਾ ਫਲਿਸਤੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਅੱਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਦੇਵਤਾ ਸੀ।

ਦੇ ਸ਼ਿਲਾਵਾਂ ਉਹੀ ਦੇ ਸ਼ਿਲਾਵਾਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਦਸ ਹੁਕਮ ਲਿਖੇ ਸਨ।

ਦਇਆ ਦਾ ਸਥਾਨ ਨੇਮ ਦੇ ਸੰਦੂਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ “ਚੱਕਣ”, “ਕੱਜਣ”, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਹੁੰਦਾ।

ਦੇਸਤ ਮੂਲਅਰਥ, “ਪੁੱਤਰਾ”

ਦਾਉਦ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ।

ਦਸਵੰਧ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਦਸਵਾਂ ਹਿੱਸਾ।

ਦਾਗੋਨ ਕਾਨਾਨੀ ਲੋਕ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਪੂਜਦੇ ਸਨ ਇਹ ਸੋਚ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਫਸਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇਵਤਾ ਸੀ।

ਦੂਤ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਨੌਕਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸੁਫ਼ਨੇ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸੁਪਨੇ ਵਾਂਗ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਵਾਦੀ ਸੰਭਵਤਾ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ।

ਨ

ਨਫੀਲਿਮ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੜਾਕੂ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਰਿਵਾਰ।

ਨਵਾਂ ਚੰਦ ਇਹ ਹਿਬਰੂ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਸਭਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਨਿਜੀਵ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲਾ ਮਾਰੂਬਲ ਇਲਾਕਾ। ਨੂੰਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਕੀਠਾਂ ਨੂੰਣ

ਖਾਪਾ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟੇਗਾ। ਇਥੋਂ ਅਬੀਯਾਹ

ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤੋਡਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਨਜ਼ੀਰੀ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਖਾਸ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਨਾਮ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ “ਵੱਖ ਕਰਨਾ” ਤੋਂ ਹੈ।

ਨੌਡ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਭਟਕਣਾ।”

ਨਥੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਸ ਸੇਵਕ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਸੁਪਹਿਲਿਆਂ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਨੋਆਹ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਆਰਾਮ।”

ਨਫੀਲਿਮ ਇਹ ਨਾਮ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ “ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਲੋਕ” ਵਾਂਗ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਨਫੀਲਿਮ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ।

ਨਿਜੀਵ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਰੂਬਲ ਇਲਾਕਾ।

ਨਫਤਾਲੀ ਇਹ “ਮੇਰਾ ਸੰਘਰਸ਼” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਨਾਪਾਕ ਜਾਂ, “ਨਾਮੰਜੂਰਾ।” ਅਸੂਧ ਜਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਪਾਕ ਅਤੇ ਨਾਪਾਕ ਦੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਲੇਵੀਆਂ 11-15 ਪੜ੍ਹੋ।

ਨਜ਼ੀਰੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਖਾਸ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਨਜ਼ੀਰੀ ਇਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਬਿਧੀਆਂ ਲਈ ਗਿਣਤੀ 6:1-21 ਪੜ੍ਹੋ।

ਨਜ਼ੀਰੀ ਇੱਕ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਅਲਗ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਨਓਂਸਿਸ਼ਾਮਈ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਖਸ਼” ਜਾਂ “ਪ੍ਰਸ਼ਸ਼ਾਮਈ।”

ਨਵੇਂ ਚੰਦ ਦਾ ਪਰਬ ਯਹੂਦੀ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ। ਇਹ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਉਪਾਸਨਾ ਦਾ ਖਾਸ ਦਿਨ ਸੀ। ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਸੁਖ-ਸਾਂਦ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੇਵੀਆਂ 7:16-21 ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਹੈ।

ਨਥੋ ਮੋਆਬ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤੇ ਦਾ ਨਾਮ।

ਨਥੋ ਪਰਬਤ ਮੋਆਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਬਤ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਦੇਸ਼।

ਨੀਨਵਾਹ ਅੱਸੂਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ। ਅੱਸੂਰ ਸੈਨਾ ਨੇ 723-721 B.C ਵਿੱਚ ਉੱਤਰੀ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਨਾਬਾਲ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮੁਰਖ।”

ਪ

ਪਾਣੀ ਜਾਂ, “ਪੁੰਦਾ”

“ਪਰਸ-ਉਜ਼ਾਹ” ਭਾਵ “ਉਜ਼ਾਹ ਦੀ ਸਜਾ।”

ਪਸਹ ਯਹੂਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਨ। ਹਰ ਬੰਸਤ ’ਚ ਇਸ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਭੋਜਨ ਖਾਧਾ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ।

ਪਲਗ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਵੰਡ।”

ਪਨਈਏਲ, ਪਨੂਏਲ ਇੱਕੋ ਨਾਮ ਦੇ ਦੋ ਰੂਪ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਚਿਹਰਾ।”

ਪਵਿੱਤਰ ਇਮਾਰਤ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸ਼ੀਲੋਹ ਵਿਖੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਥੋਂ ਲੋਕ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਲਾਕਾ ਜਿਥੋਂ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਪਵਿੱਤਰ ਰੋਟੀ ਇਹ ਖਾਸ ਰੋਟੀ ਸੀ ਜੋ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ “ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ ਰੋਟੀ” ਜਾਂ “ਹਾਜਰੀ ਦੀ ਰੋਟੀ” ਵੀ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਪੁਸਤਕ ਇਹ “ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ” ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਹੋਣਗੇ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਮੂਲਅਰਥ, “ਅਲ-ਸ਼ਦਾਈ।”

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਘਰ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚਲੇ ਮੰਦਰ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ।

ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਜਾਂ, “ਡੇਰਾ” ਉਹ ਤੰਬੂ ਜਿਥੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਇਆ। ਇਹ ਅਕਸਰ “ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਤੰਬੂ” ਕਹਾਉਂਦਾ ਸੀ।

ਪਹਿਲੇ ਡਲਾਂ ਦਾ ਪਰਬ ‘ਪੁੰਤੇਕੁਸਤ ਦਾ ਪਰਬ’ ਵੀ ਕਹਾਉਂਦਾ।

ਪਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਕ ਜਾਂ, “ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸੰਦੂਕ” ਜਿਸ ਸੰਦੂਕ ਵਿੱਚ ਦਸ ਹੁਕਮ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਿਨਈ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਸਨ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਘਰ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ” (ਇਸਰਾਏਲ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ ਜਾਂ ਮੰਦਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੱਤਰੀ ਕਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਲਈ ਚਮੜੇ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੰਬੀ ਪੱਤਰੀ।

ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪਰਬ ਪਸਹ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਹਫਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ 'ਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਤੀਰੀ ਰੋਟੀ (ਬਿਨਾ ਖਮੀਰ ਤੋਂ ਬਣੀ ਰੋਟੀ) ਖਾਧੀ ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮਿਸਰ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਰੋਟੀ ਦੇ ਉਦਨ ਜਾਣ ਤੀਕ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਸਨ।

ਪਰਬਤ ਗੋਸਾਗਿਮ ਇਹ ਪਰਬਤ ਸੇਚੇਮ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਪਾਸੇ ਤੇ ਹੈ।

ਪੈਗੰਬਰ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਭੀ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲਈ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਨਭੀ ਦਰਸਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਵੇਖਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਪਹਿਲੇ ਡਲਾਂ ਦਾ ਪਰਬ ‘ਪੁੰਤੇਕੁਸਤ ਦਾ ਪਰਬ’ ਵੀ ਕਹਾਉਂਦਾ।

ਪਹਿਲਾ ਮਹੀਨਾ ਨਿਸਾਨ, ਯਹੂਦੀ ਕਲੰਡਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਹੀਨਾ। ਇਹ ਮਾਰਚ-ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੌਰਾਨ ਸੀ।

ਪਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ ਇਹ “ਯੋਮ ਕਿੱਪੂਰ” — ਅੱਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਯਹੂਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਨ ਵੀ ਕਹਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਦਿਨ ਪਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਨੇ ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਅੰਦਰ ਜਾਕੇ ਰੀਤ ਨਿਭਾਈ ਜਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪਰਾਸਚਿਤ (ਢਕਣਾ ਜਾਂ ਮਿਟਾਉਣਾ) ਕੀਤਾ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਕ ਇਸਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸੰਦੂਕ। ਇਸ ਸੰਦੂਕ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸੀਨਈ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ।

ਪੈਗੰਬਰ ਨਭੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਅਕਸਰ ਨਭੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਾਸੋਂ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੇਖਦੇ ਸਨ।

ਪਵਿੱਤਰ ਸੰਦੂਕ ਜਾਂ, “ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸੰਦੂਕ” ਜਿਸ ਸੰਦੂਕ ਵਿੱਚ ਦਸ ਹੁਕਮ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਿਨਈ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ ਸਨ।

ਪਰਦਾ ਇਹ ਪਰਦਾ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਟੁਕੜਾ ਸੀ ਜੋ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਲਟਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸੰਦੂਕ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚਲੇ ਕਰੂਬੀ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਖ ਸਕੇ।

ਪਰਸ ਉੱਜਾਹ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਉੱਜਾਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ”।

ਪਹਿਲਾ ਵਰ੍ਗ ਜਦੋਂ ਛੇਗੁਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸੀ ਇਹ ਸੰਭਵਤਾ 539-538 B.C ਹੈ।

ਪਰਬਤ ਕਾਰਮੇਲ ਉੱਤਰੀ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਬਤ। ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਬਾਗਾ।” ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਪਜਾਊ ਪਹਾੜੀ ਸੀ।

ਪਹਿਲਾ ਵਰ੍ਗ ਜਦੋਂ ਬੇਲਸ਼ੱਸ਼ਰ ਬਾਬਲ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸੀ ਇਹ ਸੰਭਵਤਾ 553 B.C ਹੈ।

ਪਵਿੱਤਰ ਹਸਤੀ ਇੱਥੋਂ ਸੰਭਵਤਾ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇੱਕ ਦੂਤ ਹੈ।

ਪਵਿੱਤਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੰਭਵਤਾ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ।

ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਬਤ ਜਿਸ ਪਰਬਤ ਉੱਤੇ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ “ਵਿਅਕਤੀ” ਜਾਂ, “ਮਨੁੱਖ” ਕਹਿਣ ਧਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਓਥੇ ਇਹ, ਏਜੇਕੀਏਲ ਲਈ ਟਾਈਟਲ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਇੱਜੜ ਇੱਥੋਂ ਸ਼ਬਦ “ਇੱਜੜ” ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਗਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਆਜ਼ੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਨਗਰ ਉਸਦਾ ਇੱਜੜ ਸਨ।

ਪੰਤਸ਼ੇਰਡ ਫਾਟਕ ਇਸ ਫਾਟਕ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੰਭਵਤਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦੱਖਣ ਪੱਛਮੀ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਸੀ।

ਫ

ਫਿਰਉਣ ਮਿਸਰ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਰੋਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟਾਈਟਲ।” ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮਹਾਨ ਘਰ।”

ਫਾਟਕ ਇਹ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਵਿਉਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕਚਿਹਰੀ ਦੇ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਫਰਇਦਿਮਇਨ ਕਿਸੇ ਨਗਰ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਾਗਰਿਕ। ਇਹ ਲੋਕ ‘ਚੰਗਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ’ ਤੋਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਨ।

ਬ

ਬਦਲੀਅਮ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਸੁਗੰਧਿਤ ਗੂੰਦ।

ਬਾਲ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਦੇਵਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਨਾਨੀ ਲੋਕ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਬਾਬਲ ਜਾਂ, “ਬੇਬੀਲੋਨ।” ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ “ਛਛੋਪੰਚ” ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਬੈਤਏਲ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ। ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਘਰ।”

ਬਲੀਆਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਗਾਤ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜਾਨਵਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਜਗਵੇਦੀ ਤੇ ਸਾਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਬਨੋਨੀ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮੇਰੇ ਤਸੀਹਿਆਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ।”

ਬਿਨਯਾਮੀਨ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਸੱਜਾ-ਹੱਥ (ਪਸੰਦੀਦਾ) ਪੁੱਤਰ।”

ਬਾਲ ਪੇਰਸੀਮ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਯਹੋਵਾਹ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

ਬੇਨ-ਅੰਮੀ ਹਿਬਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਾਮ “ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ” ਜਾਂ “ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ” ਵਾਂਗ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਬਾਲੀਮ ਅਤੇ ਅਸਤਾਰੋਬ ਕਨਾਨੀ ਲੋਕ ਬਾਲੀਮ ਨੂੰ ਬਾਰਗ ਤੁਢਾਨ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਤੇ ਹਰੀਆਵਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਅਸਤਾਰੋਬ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਤੇ ਜੰਗ ਦੀ ਦੇਵੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ।

ਬੋਅਜ਼ ਹਿਬਰੂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਇਦ ਬੋਅਜ਼ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਉਸ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਹੈ।”

ਬਏਰ-ਸ਼ਬਾ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਕਸਮ ਦਾ ਖੂਗ।”

ਬੈਤਏਲ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਘਰ।”

ਬਰਕਹ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਆਸੀਸ” ਜਾਂ “ਉਸਤਾਤ।”

ਬੇਰੋਬ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੁਪੱਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੈਂਡਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਹਾਥੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੈਤਏਲ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚਲਾ ਇੱਕ ਨਗਰ। ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਘਰ।”

ਬੈਤਏਲ ਗਿਲਗਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਪਾਸਨਾ ਦਾ ਸਥਾਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ

ਲੋਕ ਅਤੇ ਯਹੂਦਾਹ ਦੇ ਲੋਕ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਖੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਉਸੇ ਦੀ ਹੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ।

ਬੈਤ-ਅਦਨ ਪਰਬਤ ਲਬਾਨੋਨ ਤੇ ਅਰਾਮ (ਸਿਰੀਯਾ) ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੀ ਸ਼ਹਿਰ। ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਦਾ ਘਰ” ਜਾਂ “ਸਵਰਗ।”

ਬੇਬ-ਅਵੇਨ ਹਿਬਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਬਦੀ ਦਾ ਘਰ।” ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚਲੇ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ “ਬੈਤਏਲ”, ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਹੈ। ਇਸ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਬੇਲ ਇਹ ਦੇਵਤੇ ਮਾਰਦੁਕ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ — ਬਾਬਲੀਆਂ ਦਾ ਅੱਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਦੇਵਤਾ।

ਭ

ਭੂਤ-ਮ੍ਰਿਤ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਤਮਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਖੇਡ ਹੈ। ਹਿਬਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਲਈ “ਐਲਾਨ” “ਭਾਰੀ ਬੋਝ” ਵਾਂਗ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮ

ਮਰਹ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਕੌੜਾ” ਜਾਂ “ਉਦਾਸ।”

ਮੰਡਲੀ ਵਾਲਾ ਤੰਬੂ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ (ਡੇਰਾ) ਜਿਤੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਤੰਬੂ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ (ਡੇਰਾ) ਜਿਥੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਮਿਸਰੀਆਮ ਇਹ ਮਿਸਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ ਹੈ।

ਮਨਸ਼ਹ ਇਹ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ “ਭੁੱਲ ਜਾਣ” ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਮਸਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਵਧੀਆ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਚਣੇ ਗਏ ਸਨ।

ਮਰੀਬਹ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਵਿਦੇਹੀ।”

ਮੱਸਾਰ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼”, “ਉਕਸਾਹਟ” ਜਾਂ “ਪਰਖ।”

ਮਰੀਬਹ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ” ਜਾਂ “ਵਿਦੇਹੀ।”

ਮਾਰਹ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਗੈੜਾ।”

ਮੰਡਲੀ ਵਾਲਾ ਤੰਬੂ ਪਵਿੱਤਰ ਤੰਬੂ (ਡੇਰਾ) ਜਿਥੋ ਲੋਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਮਿਸਪਾਹ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਜਿਥੋਂ ਤੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।”

ਮਿਲੋ ਸੰਭਵੇਂ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰਖਿਅਤ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੇਲਕ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਦੇਵਤਾ। ਅਕਸਰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬੰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਲਕ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਮਝ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਮਸਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾਕੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਜਾਜਕ ਜਾਂ ਨਬੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਨ ਖਾਸ ਭੋਜਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿੱਚ 40 ਸਾਲ ਭਟਕਣ ਦੌਰਾਨ ਭੇਜਿਆ।

ਮਸਕਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਖੱਲ ਤੋਂ ਬਣੀ ਬੋਤਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਅ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਮੂਸਾ ਜਾਂ, “ਮਨਸ਼ਹ।”

ਮਉਨੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ “ਮਉਨੀ” ਹੈ। ਹਿਬਰੂ ਵਿੱਚ “ਅੰਮਨੀ” ਹੈ।

ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਘਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਰੀਰ।

ਮੌਤ ਮੂਲਅਰਥ, “ਹਨੇਰੇ ਦਾ ਦਿਨ।”

ਮੌਤ ਦਾ ਸਥਾਨ ਮੂਲਅਰਥ, “ਟੋਆ”, ਜਿਥੋ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮੇਨ ਘੋੜੇ ਦੀ ਗਰਦਨ ਦਾ ਵਾਲ।

ਮੈਂ ਉਹ ਹਾਂ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲਈ ਹਿਬਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਦਾ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਰਹਿੰਦਾ।

ਮੇਲਕ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਦੇਵਤਾ। ਇਹ ਨਾਮ ਹਿਬਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ “ਪਾਤਸ਼ਾਹ” ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਮੇਂਢੀਸ ਅਤੇ ਤਹਪਨੇਸ ਮਿਸਰ ਵਿਚਲੇ ਦੋ ਸ਼ਹਿਰ।

ਮਾਰਦੁਕ ਮਾਰਦੁਕ ਬਾਬਲੀਆਂ ਦਾ ਅੱਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਦੇਵਤਾ ਸੀ।

ਮੇਰਾ ਤੇਲ ਖਾਸ ਤੇਲ ਜੋ ਜਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਮਸਹ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਵਿਚਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਮਿਸਪਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਬਤ। ਲੋਕਾਂ ਕਈ ਪਹਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਬਤਾਂ ਉੱਤੇ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਮੋਆਬ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੇਸ਼। ਮੋਆਬੀ ਲੋਕ ਲੂਤ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮੋਆਬ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਨ।

ਯ

ਯਾਕੂਬ ਇਹ ਨਾਮ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ “ਅੱਡੀ” ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਵੀ ਹੈ “ਜਿਹੜਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ” ਜਾਂ “ਚਾਲਬਾਜ਼।”

ਯੱਸ਼ਾਰ ਦੀ ਪੇਖੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੇਖੀ।

ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਪਰਤਾਪ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇੱਕ ਰੂਪ ਵਰਤਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਚਮਕਣੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਾਂਗ ਸੀ।

ਯਿਸ਼ਾਕਾਰ ਇਹ “ਇਨਾਮ” ਜਾਂ “ਤਨਖਾਹ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਯਸੂਫ਼ ਇਹ “ਜੋੜਨਾ”, “ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰਨਾ” ਜਾਂ “ਇਕੱਠੇ ਕਰਨਾ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਯਗਰ ਸਹਾਦੁਤਾ ਅਰਾਮੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦਾ ਢੇਰ।”

ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੱਥਰ ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਲੋਕ ਝੂਠੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ-ਸਥਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਪੱਥਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਯਫ਼ਨਥ ਪੀਨਿਅਹ ਇਸ ਮਿਸਰੀ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਸੰਭਵਤਾ “ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਸਰਾ” ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਹਿਬਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ “ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਗੁਪਤ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ” ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਯਰੁਬ ਬਾਲ ਇਹ ਹਿਬਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ “ਬਾਲ ਨੂੰ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦਿਓ” ਹੈ। ਪਦ 31 ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਕ੍ਰਿਆ “ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣਾ” ਅਤੇ “ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ” ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹੈ।

ਯਹੂਦਾਹ ਇਹ “ਉਸ ਦੀ ਉਸਤਤ ਹੋਵੇ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਯਹੂਦਾਹ ਮੂਲਅਰਥ, “ਇਸਰਾਏਲ।”

ਯਹੋਆਹਾਜ਼ ਇੰਝ ਵੀ ਕਹਾਉਂਦਾ “ਅਹਜ਼ਯਾਹ।”

ਯੋਆਬ ਅਤੇ ਅਬੀਸ਼ਈ ਅਸਾਹੇਲ ਦੇ ਭਰਾ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਬਨੇਰ ਨੇ ਮਾਰਿਆ। ਵੇਖੋ ਪਦ 18.

ਯਸ਼ੂਰੁਨ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ। ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਨੇਕ” ਜਾਂ “ਇਮਾਨਦਾਰ।”

ਯਅਤਿਇਰ ਸਹਾਦਤ ਓਥੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੀ ਇੱਕ ਸੁਰੰਗ ਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯਗਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕੰਧ ਹੋਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਫੇਰ ਇੱਕ ਪਤਲੀ ਸੁਰੰਗ ਸਿੱਧੀ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਧ ਵਜੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸੰਭਵਤਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਲਈ ਸ਼ਾਦਟ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ।

ਯੋਦੀਦਾਹ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਯੋਹਵਾਹ ਦਾ ਪਿਆਰਾ।”

ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਮੰਦਰ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੋਚਣਾ ਸੀ ਕਿ ਯਹੋਵਾਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਗਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਦਰ ਓਥੇ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੋਚਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਯਗਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਲੋਕ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਬਦ ਹੋਣ।

ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨਥੀ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉਸੇ ਨਾਮ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਦਮੀ।

ਯੂਨਾਹ ਸੰਭਵਤਾ ॥ ਰਾਜੀਆਂ 14:25 ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨਥੀ ਦਾ ਉੱਲੇਖ ਹੋਇਆ।

ਯੱਪਾ ਮੈਡੀਟ੍ਰੋਨੀਅਨ ਸਾਗਰ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਟ ਤੇ ਇੱਕ ਨਗਰ।

ਰ

ਰਉਬੇਨ ਇਹ “ਵੇਖ, ਪੁੱਤਰ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਰਾਮਥ ਲੇਗੀ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਜਾਬੋਨ ਹਾਈਟਸਾ।”

ਰੋਰਸੋਨ ਇਹ ਹਿਬਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ “ਓਥੇ ਇੱਕ ਅਜਨਥੀ” ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਰੱਖਿਅਕ ਜਾਂ, “ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ”, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਰਿਸਤੇਦਾਰੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਹੋਵੇ।” ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਗਰੀਬ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਕਰਵਾਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ (ਅਜਾਦ ਕਰਵਾਇਆ) ਲਿਆਂਦਾ।

ਰਾਜ ਦੰਡ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸੋਟੀ ਜੋ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਰੱਖਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਘੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਰੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ।

ਗਹਾਬ ਇੱਕ ਅਜਗਾਰ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਜਗਾਰ। ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਰਾਹਾਬ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਰਾਹਾਬ ਅਕਸਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੁਸ਼ਟ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਸਨ।

ਰਖੇਲ ਯਾਕੂਬ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਪਤਨੀ। ਇਥੋਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਆਰਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਰੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਬਾਬਲ ਨਾਲ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

ਰਕਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਰਕਾਬ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਯੋਨਾਦਾਬ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਚੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਟੋਲਾ।

ਲਿਖਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲਿਖਤਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਅਤੇ ਨਕਲਾਂ ਲਾਹੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੋਥੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ ਬਣੀਆਂ।

ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਫਾਟਕ ਇਹ ਯਰੂਸ਼ਲਾਮ ਵਿਚਲੇ ਫਾਟਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਦੱਖਣੀ ਫਾਟਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨ-ਜਾਜਕ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਲੋ-ਰੂਹਾਮਾਰ ਹਿਬੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।”

ਲੋ-ਦੇਬਰ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਨਾਮ, ਭਾਵ, “ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ।”

ਲ

ਲੋਕ ਸਿਨਾਈ ਮਾਰੂਬਲ ਵਿਚਲਾ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯਰੂਸ਼ਲਾਮ ਨੂੰ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਤੰਬੂਆਂ ਅਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾ ਲਾਉਂਦੇ।

ਲੇਵੀ ਲੇਵੀ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲੇਵੀ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਲੇਵੀਯਥਾਨ ਇਥੋਂ ਸੰਭਵਤਾ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵੱਡਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਜਗਾਰ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਾਦੂਗਰ ਇਸ ਨੂੰ “ਸੂਰਜ ਨਿਗਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਸਨ” ਭਾਵ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿਣ ਲਾ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਲੇਇ ਸਾਬਨ ਵਾਂਗ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਰਸਾਇਣਕ।

ਵ

ਵਾਈਨ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਗੂਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰਸ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ, ਅਕਸਰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੱਟਾਨ 'ਚ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਟੋਆ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਹ ਧਰਤੀ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

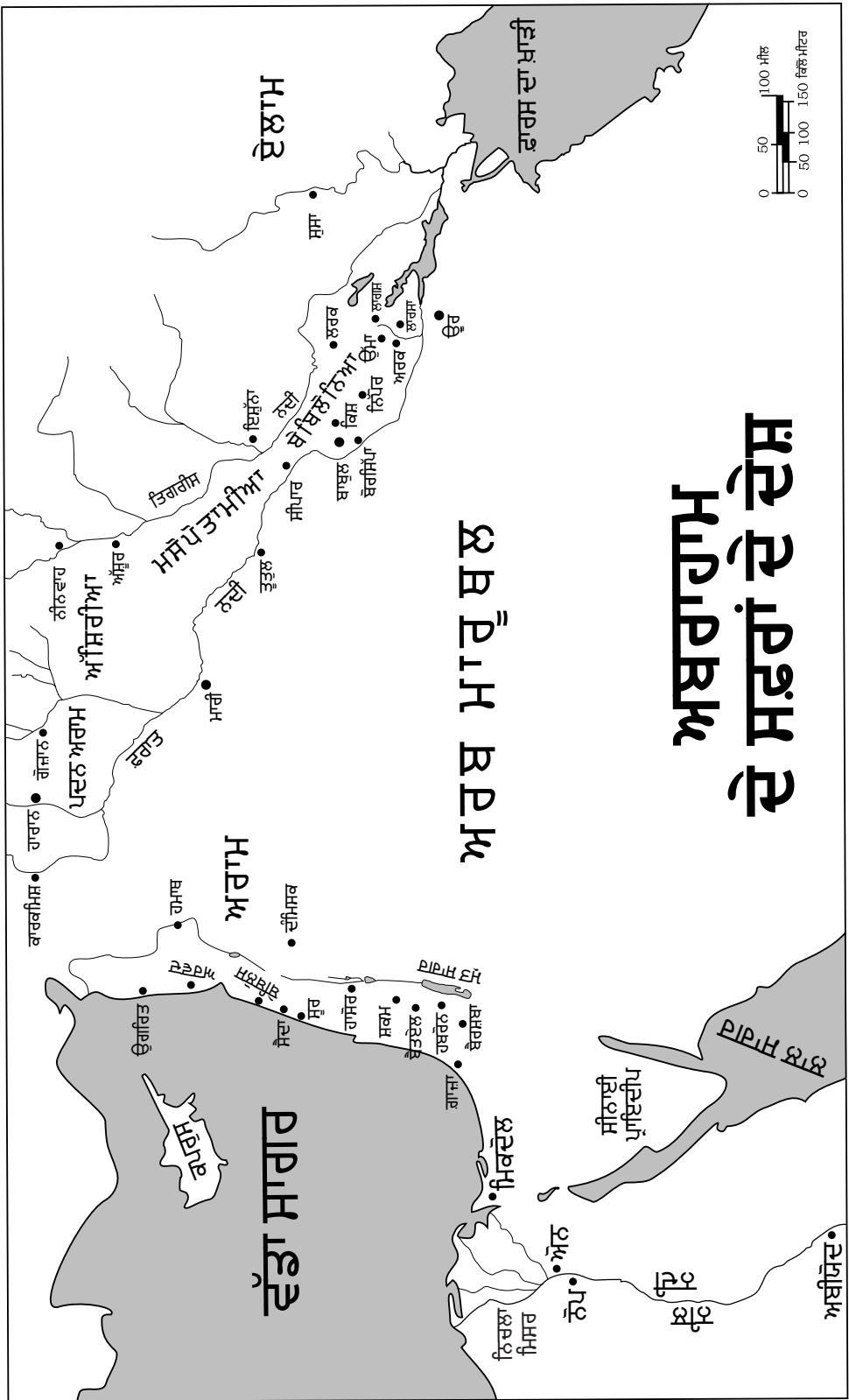
ੜ

ਤੁਹੂੰ ਵਜਾਉਣੀ ਜਾਂ, “ਰੌਲਾ ਪਾਉਣਾ” ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਿਨ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਖੂਸ਼ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹੈ।

ਤੀਹ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਤੀਹ ਗਾਧੇ ਚਲਾਏ ਇਸ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਆਦਮੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਆਗੂ ਸਨ, ਸੰਭਵਤਾ ਗਿਲਾਦ ਦੇ ਤੀਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਦੇ ਨਿਗਮਪ੍ਰਮੁੱਖ।

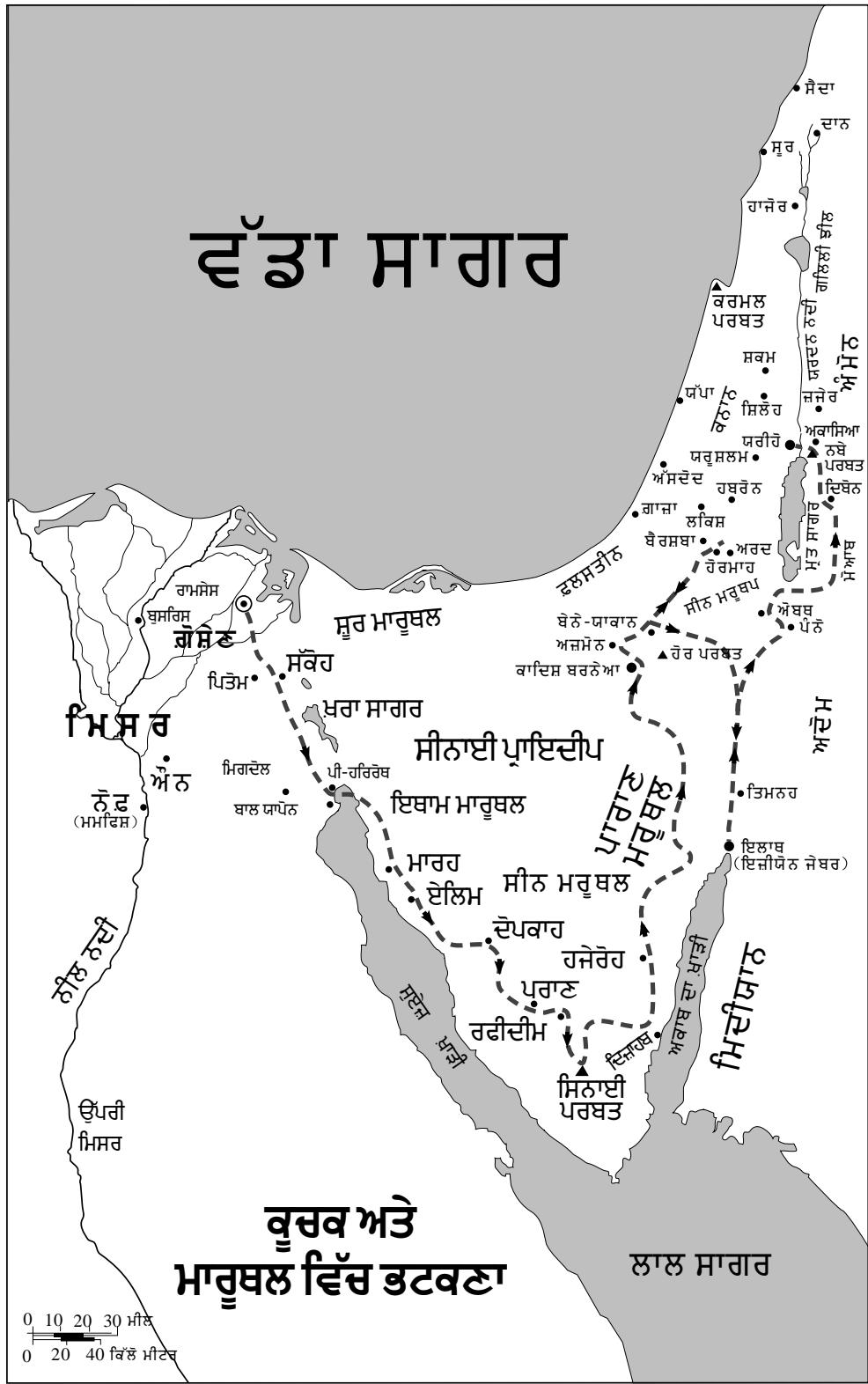
ਅਰਥ ਮਾਰਬਲ

ਦੇ ਸਫਰਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼

Copyright © 2002 by World Bible Translation Center

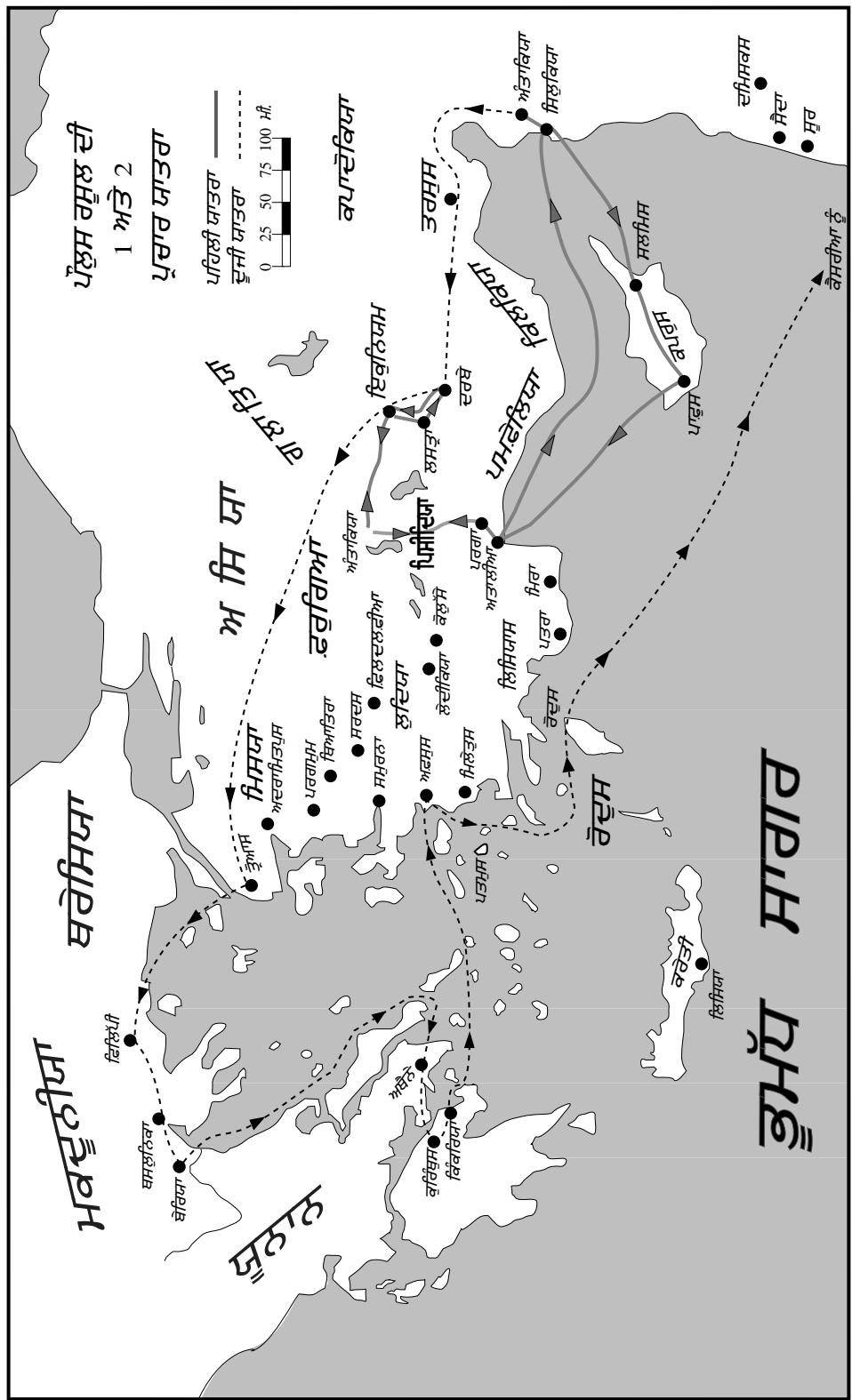
ਵੰਡਾ ਸਾਗਰ

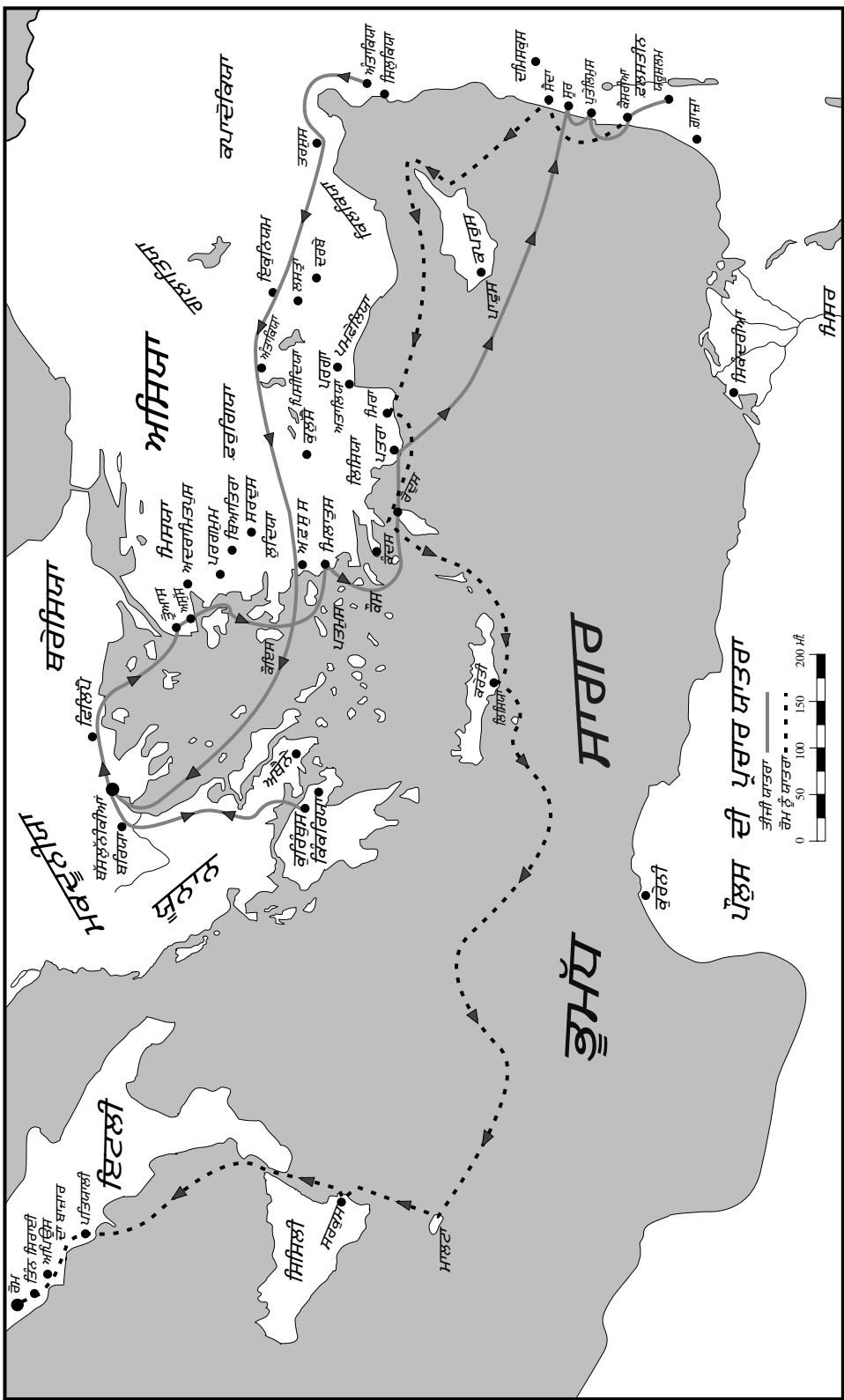

Copyright © 2002 by World Bible Translation Center

Copyright © 2002 by World Bible Translation Center

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center
Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center
All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online add space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center
P.O. Box 820648
Fort Worth, Texas 76182, USA
Telephone: 1-817-595-1664
Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE
E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from:
<http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from:
<http://www.adobe.com/products/acrobat/acrasianfontpack.html>